

De rika tvingar oss betala för deras profiter! Låt oss mobilisera mot de ökande levnadsomkostnaderna.

I flera månader nu har strejkrörelser och folkliga mobiliseringar utvecklats i Europa – både i och utanför EU – för att göra motstånd mot de exploderande levnadsomkostnaderna.

Priset på energi, mat, hyror, transporter har de senaste 2 åren ökat i alla länder, och har förvärrat de arbetande klassernas levnadsförhållanden, som de senaste åren redan har angripits av osäkra arbetsförhållanden, arbetstidsförkortning under Covid och minskade reallöner och förmåner.

Efter en inflation i EU och Storbritannien på 2,6 respektive 2,5% 2021, nådde inflationstakten för årligt konsumentprisindex 2022 10,5 och 9,9%, med 12,0 och 13,1% på mat och 37,5 och 32% på bränsle (44,6 och 48,8% på 15 månader), (källa STATISTA och ONS). Elpriserna började stiga i hela Europa under hösten förra året, och gaspriserna exploderade under samma period (långt innan den ryska militären invaderade Ukraina), med en tredubbling på ett år i Tyskland och Nederländerna, medan energipriserna fördubblades för hushåll i Storbritannien. Priserna på den irländska energimarknaden har ökat överallt, i norr och söder, inklusive kostnaderna för den viktiga eldningsoljan, och i och med de politiska institutionernas kollaps och de pågående effekterna av Brexit har de statliga subventionerna upphört i norr.

Drivande bakom denna inflation är börsspekulationerna på råvaror sedan efterfrågan hade återhämtat sig efter Covid-pandemins höjdpunkt, inom ramen för en oligopolmarknad. De senaste månadernas katastrofala klimatsituationen, med torra och hetta som uppenbara konsekvenser av klimatförändringarna, har förvärrat denna situation, liksom givetvis Putins armés invasion av Ukraina. Inför fallande oljepriser tillkännagav OPEC+-gruppen (inklusive Ryssland) i början av september att de skulle göra sin största minskning av leveranserna sedan 2020, vilket kommer att strama åt den globala oljetillgången och öka oron för en snabbt stigande inflation. Åtgärden kom innan EU införde embargo mot rysk energi på grund av Ukrainakriget. Det har lett till spekulationer på energipriser och en explosion av profitterna, vilka har delats ut till de stora företagens aktieägare. Bakom allt detta finns en enorm minskning av tillgången på fossila bränslen.

Marginalprofitkvoten har ökat, och inte bara i de stora transport-, energi- och läkemedelsföretagen. 2021 års profiter har varit historiska. De fem största franska bankerna skapade 2021 profiter på mer än 31 miljarder euro. Den spanska banken Santander registrerade 8,1 miljarder euro i nettointäkter, den italienska Intesa San Paolo 4,2 miljarder euro och Tysklands Deutsche Bank 3,4 miljarder euro. Volkswagens rörelsemarginal nästan fördubblades till 20 miljarder euro. Under första halvan 2022 tar Shell (Nederländerna) täten med profiter på 20,6 miljarder dollar, följt av BP (Storbritannien) med 20,5 miljarder dollar och TotalEnergies (Frankrike) med 14,7 miljarder dollar.

Dessa få exempel på ett häpnadsväckande berikande, som också beledsagas av att den besuttna klassen berikar sig personligen, i synnerhet genom utdelningar och ökade värden på aktier, står i kontrast till de låga ökningarna av löner och förmåner, den drastiskt minskade köpkraften och försämringarna av arbetstagares rättigheter, som har ökat de folkliga klassernas fattigdom. Den

ojämna fördelningen av förmögenheter förvärrades under början av Covid-pandemin. Denna ojämlikhet har nu förvärrats ännu mer, i synnerhet för kvinnor, ungdomar, rasifierade arbetarklasser, funktionshindrade, och boende i de fattigaste områdena. En studie förutspår att 80% av de brittiska hushållen kommer att lida av energifattigdom i slutet av året, och en ytterligare explosion av energipriserna förväntas 2023.

Under samma period har de nyliberala regeringarna utökat skatteåtgärderna till förmån för företagen, skurit ner på de sociala utgifterna och ökat militärbudgeterna betydligt – med åtföljande effekter på inflationen – och ytterligare förvärrat de mest utsattas levnadsförhållanden. Ukraina-kriget utnyttjas av reaktionära krafter, multinationella företag och imperialistmakter för att driva sin egen agenda, och hävdar att militärbudgeterna har som mål att hjälpa det ukrainska motståndet, vilket givetvis inte stämmer. Solidariteten mot Putins invasion hindrar inte att man kan kämpa mot de nyliberala och imperialistiska planerna och åtstrammingspolitiken som riktas mot de arbetande klasserna.

Regeringar på olika nivåer (nationella, regionala, lokala) har infört stöd- och hjälpsystem, tak på energipriser eller transportpaket, så inflationens påverkan på de folkliga klasserna varierar beroende på land. Men dessa system är tillfälliga och kompenserar inte de ökade levnadsomkostnaderna.

Materiella förhållanden, inklusive den ändlösa väntan på nästa lönecheck eller bidrag, har blivit den viktigaste angelägenheten för arbetarklassens stora flertal. Energi, mat, boendekostnader är avgörande för alla, och alla dessa kostnader har ökat till alltför betungande nivåer.

En sådan situation är oacceptabel.

Många strider har ägt rum under de senaste månaderna:

Trots den mest förtryckande, strejkfientliga lagstiftningen i Europa har det sedan i våras skett en avsevärd ökning av antalet nationella strejker i hela Storbritannien – speciellt inom transporter, posten, telekommunikationer och i flera stora hamnar. En viktig omröstning har just röstat för strejk bland universitetslärare, samtidigt som skollärare och sjukvårdsarbetare också genomför omröstningar. Å andra sidan finns det tecken på att ledningen för fackföreningarna inom järnvägen och posten splittrar aktionerna. Det finns ett betydande stöd för de pågående strejkerna bland allmänheten. Det kombineras med politiska aktioner, speciellt kring rätten till mat och boende. En sex månaders frysning av hyrorna har införts i hela Skottland av koalitionsregeringen där.

Samtidigt har vi sett hur en rörelse har utvecklats för att bojkotta betalningen av energiräkningarna, ”Don’t Pay UK” i Storbritannien och i Italien, speciellt i Neapel. I Tyskland har vänsterns demonstrationer hittills varit begränsade till den oppositionella vänstern och en del fackföreningar. Denna svaghet beror främst på det faktum att ledningen för de stora industrifackföreningarna, kemikaliearbetarfacket och metallarbetarfacket är indragna i en trepartsstruktur som föreslår räddningsåtgärder för befolkningen. Yttersta högern försöker utnyttja de enorma prisökningarna med demonstrationer som är större än vänsterns. Det ägde rum enorma demonstrationer i Tjeckien den 3 oktober. Fackföreningar har utlyst flera strejkdagar (i Frankrike 29 september, 16 och 18 oktober, 21 september och 9 november i Belgien). I Frankrike utvecklades strejker kring oljeraffinaderierna, med arbetare som strejkade i fyra veckor.

Under de kommande månaderna kommer angreppen mot levnadsförhållandena att öka, särskilt med

de planerade ökningarna på hyror och energipriser, och i och med att åtgärder som delvis har mildrat deras effekter avslutas.

I Italien, Tyskland, Tjeckien, Frankrike ser vi hur olika politiska strömningar med olika motiv försöker avleda de folkliga klassernas ilska bort från de kapitalister som är ansvariga för krisen och som dessutom vägrar vidta omedelbara konkreta åtgärder för att skydda och förbättra levnadsnivån och -förhållandena för den fattigaste och mest otrygga delen av befolkningens. När den yttersta högern försöker utnyttja situationen är det vårt ansvar att försöka organisera bredast möjliga sociala och politiska klassfronter för att driva igenom sociala krav, att de rikedomar som har skapats ska beslagtas och att offentliga tjänster organiseras till förmån för de folkliga klasserna, genom att sikta in sig på de kapitalistiska profiterna. I synnerhet vill vi se hela rörelsen ägna sina resurser åt att organisera och stöda de mest utsatta.

Under dessa mobiliseringar står vi för:

- Ökning av löner och förmåner åtminstone lika mycket som inflationen, med speciellt skydd för de med låg inkomst och "gigarbetare" som i själva verket är anställda av kapitalister.
- Automatiska ökning för att hålla jämna steg med inflationen – glidande skala för löner och förmåner med verkliga åtgärder mot inflationen som beslutas av organiserade arbetare och förmånstagarna själva.
- Avskaffa könsojämlikheten på arbetet. Genomför principen om lika lön för män och kvinnor för likvärdiga arbeten.
- Tillgång till gratis barnomsorg för alla barn som behöver det.
- Avskaffa moms på mat och energi och minska och frys hyror och priser på basförnödenheter.
- Ökad skatt på förmögenheter och profiler.
- Gratis lokala och regionala transporter, utökning av kollektiva transportsystem.
- Gratis el och uppvärmning motsvarande människors basala behov.
- Socialisering av energi-, bank- och transportföretag under demokratisk kontroll av arbetare och användare.
- Granskning av statsskulden med medborgardeltagande för att upphäva illegitima skulder och på så sätt få utrymme för en ökning av sociala utgifter och för kampen mot den ekologiska krisen.
- Massiva investeringar i förnybar energi, inga nya fossila bränslen – för nedläggning av kärnkraftverk.

Vid en tidpunkt då ultraliberala regeringar bildas och angriper demokratiska rättigheter, inklusive i allians med nyfascistiska krafter som i Sverige eller Italien, är det avgörande att de antikapitalistiska krafterna, och arbetarrörelsen i sin helhet, utvecklar en krisplan mot de höga levnadsomkostnaderna och inflationen för att stöda alla de folkliga mobiliseringar som redan finns och utveckla dem, och samtidigt bekämpa yttersta högerns försök att utnyttja den folkliga ilskan.

16 november 2022

Undertecknare

Belgien: SAP-Antikapitalisten / Gauche anticapitaliste

England och Wales: Anticapitalist Resistance

Frankrike: Ensemble! (Mouvement pour une Alternative de Gauche et Ecologiste), och NPA (Nouveau parti anticapitaliste)

Tyskland: ISO (Internationale Sozialistische Organisation)

Grekland: TPT (Fjärde internationalens programtendens) & Magazine "4" – FI:s grekiska sektion

Italien: Sinistra Anticapitalista

Norge: FIN (Fjärde internationalen i Norge, Forbundet Internasjonalen)

Portugal: SPQI: kollektiv av FI-aktivister, och Toupeira Vermelha: kollektiv av FI-aktivister

Skottland: ecosocialist.scot

Spanska staten: Anticapitalistas

Sverige: Socialistisk Politik

Schweiz: BFS/MPS (Bewegung für den Sozialismus/mouvement pour le socialisme/movimento per il socialismo), och solidaritéS